

Σύναξις τῶν Προκαθημένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν (Φανάριον, 6 - 9 Μαρτίου 2014) Μήνυμα

Το Μήνυμα των μετασχόντων στην Σύναξη των Προκαθημένων και αντιπροσώπων των κατά τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ανεγνώσθη την ώρα του λαμπροῦ συλλείτουργου την Κυριακή της Ὁρθοδοξίας, στις 9 Μαρτίου, στον Ἱερό Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό Ἀγίου Γεωργίου στο Φανάρι.

Εἰς τό Ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Διά τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ, οἱ Προκαθημένοι τῶν Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ὁρθοδόξους πιστοὺς, τοὺς ἀνά τὸν κόσμον ἀδελφούς χριστιανούς καί πρὸς πάντα ἄνθρωπον καλῆς θελήσεως, εὐλογίαν ἀπὸ Θεοῦ καί ἀσπασμόν ἀγάπης καί εἰρήνης.

"Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν μνείαν ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καί τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καί τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καί πατρὸς ἡμῶν" (Α΄ Θεσ. α΄ 2-4).

1. Συνελθόντες διά τῆς χάριτος τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ, τῇ προσκλήσει τοῦ τῆς Κωνσταντίνου Πόλεως Ἀρχιεπισκόπου καί Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου ἐν Φαναρίῳ, μεταξύ 6ης καί 9ης Μαρτίου 2014, συνεσκέφθημεν ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ περὶ τῶν ἀπασχολούντων σήμερον τὴν Ἀγιωτάτην ἡμῶν Ἐκκλησίαν ζητημάτων. Συλλειτουργοῦντες τῷ Κυρίῳ ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου κατὰ τὴν εὔσημον καί μεγαλῶνυμον ταύτην Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀπευθύνομεν πρὸς ὑμᾶς λόγον ἀγάπης, εἰρήνης καί παρακλήσεως.

Ἡ Μία, Ἁγία Καθολικὴ καί Ἀποστολικὴ Ὁρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία ἐν τῷ κόσμῳ παροικοῦσα, βιώνει καί αὕτη τὰς προκλήσεις τοῦ ἀνθρώπου ἐκάστης ἐποχῆς. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, πιστὴ εἰς τὴν Ἱεράν Παράδοσιν, εὐρίσκεται εἰς διαρκῆ διάλογον μετὰ τῆς ἐκάστοτε ἐποχῆς, συμπάσχει μετὰ τῶν ἀνθρώπων καί συμμερίζεται τὴν ἀγωνίαν των. «Ἰησοῦς Χριστός χθὲς καί σήμερον ὁ αὐτός καί εἰς τοὺς αἰῶνας» (Ἐβρ. ιγ΄ 8-9).

Οἱ πειρασμοὶ καί αἱ προκλήσεις τῆς ἱστορίας εἶναι ἰδιαιτέρως ἔντονοι εἰς τὰς ἡμέρας μας καί οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ δὲν δυνάμεθα νὰ εἴμεθα ἀμέτοχοι εἰς αὐτὰ ἢ ἀδιάφοροι ἀπέναντί των. Διὰ τὸν λόγον αὐτόν συνήλθομεν ἐπὶ τό αὐτό διὰ νὰ ἐγκύψωμεν εἰς τοὺς πειρασμούς καί τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζει σήμερον ἡ ἀνθρωπότης. «Ἐξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι» (Β΄ Κορ. ζ΄ 6) οἱ λόγοι αὐτοὶ τοῦ Ἀποστόλου ἰσχύουν καί σήμερον.

2. Αναλογιζόμενοι τήν ὀδύνην τῶν ἀνθρώπων ἀνά τόν κόσμον, ἐκφράζομεν τήν συμπάθειάν μας διὰ τό μαρτύριον καί τόν θαυμασμόν μας διὰ τήν μαρτυρίαν τῶν χριστιανῶν ἐν τῇ Μέσῃ Ἀνατολῇ, Ἀφρικῇ καί ἄλλαχοῦ τῆς γῆς. Φέρομεν εἰς τόν νοῦν μας τό διττόν αὐτῶν μαρτύριον: περί τῆς πίστεώς των ὡς καί περί τῆς διαφυλάξεως τῆς ἱστορικῆς των σχέσεως μετά ἀνθρώπων ἄλλων θρησκευτικῶν πεποιθήσεων. Καταγγέλλομεν τήν ἀναταραχήν καί τήν ἀστάθειαν αἱ ὁποῖαι ὠθοῦν τοὺς χριστιανούς νά ἐγκαταλείψουν τήν γῆν, ἔνθα ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός καί ἔνθεν διεδόθη τό Εὐαγγέλιον εἰς τόν κόσμον ἅπαντα.

Συμπάσχομεν μετά πάντων τῶν θυμάτων τῆς ἐν Συρίᾳ τραγωδίας. Καταδικάζομεν πᾶσαν μορφήν τρομοκρατίας καί θρησκευτικῆς ὕβρεως. Ἡ ἀπαγωγή τῶν Μητροπολιτῶν Παύλου καί Ἰωάννου, ἄλλων κληρικῶν, ὡς καί τῶν μοναζουσῶν τῆς ἐν Μασαλούλα Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ἁγίας Θέκλης, ἀποτελεῖ χαίνουσαν πληγὴν καί ζητοῦμεν τήν ἄμεσον ἀπελευθέρωσίν των.

Ἀπευθύνομεν ἔκκλησιν εἰς πάντα ἐμπλεκόμενον πρὸς ἄμεσον κατάπαυσιν τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀπελευθέρωσιν τῶν αἰχμαλώτων καί ἐδραίωσιν τῆς εἰρήνης ἐν τῇ περιοχῇ διὰ τοῦ διαλόγου. Οἱ ἐν Μέσῃ Ἀνατολῇ χριστιανοὶ ἀποτελοῦν τήν ζύμην τῆς εἰρήνης. Εἰρήνη διὰ πάντα ἄνθρωπον σημαίνει ἐπίσης εἰρήνη διὰ τοὺς χριστιανούς. Στηρίζομεν τό Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας εἰς τήν πνευματικὴν καί ἀνθρωπιστικὴν διακονίαν αὐτοῦ, ὡς ἐπίσης καί τὰς προσπάθειάς αὐτοῦ διὰ τήν παλινόρθωσιν τῆς περιοχῆς καί τήν παλιννόστησιν τῶν προσφύγων.

3. Ἐνθέρμως προσευχόμεθα ὑπὲρ τῆς διεξαγωγῆς εἰρηνικῶν διαπραγματεύσεων καί τῆς ἐν προσευχῇ καταλλαγῆς πρὸς ἔξοδον ἐκ τῆς ἐν Οὐκρανίᾳ συνεχιζομένης κρίσεως. Καταδικάζομεν τὰς ἀπειλάς βιαίας καταλήψεως Ἱερῶν Μονῶν καί Ναῶν καί προσευχόμεθα διὰ τήν ἐπιστροφὴν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν σήμερον εὕρισκομένων ἐκτός τῆς κοινωνίας μετά τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας.

4. Ἡ παγκόσμιος οικονομικὴ κρίσις ἀποτελεῖ θεμελιώδη ἀπειλήν διὰ τήν δικαιοσύνην καί τήν εἰρήνην εἰς τοπικόν καί παγκόσμιον ἐπίπεδον. Αἱ συνέπειαι αὐτῆς εἶναι ἐμφανεῖς εἰς ἅπαντα τὰ στρώματα τῆς κοινωνίας, ἔνθα ἀπουσιάζουν ἀξίαι ὡς ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ προσώπου, ἡ ἀδελφικὴ ἀλληλεγγύη καί ἡ δικαιοσύνη. Τὰ αἴτια τῆς κρίσεως ταύτης δέν εἶναι ἀμιγῶς οικονομικά. Εἶναι καί πνευματικῆς καί ἠθικῆς φύσεως. Ἄντι τοῦ συσχηματισμοῦ πρὸς τὰ παγκόσμια εἰδῶλα τῆς ἰσχύος, τῆς πλεονεξίας καί τῆς φιληδονίας, ἐξαίρομεν τήν ἀποστολήν μας νά μεταμορφώσωμεν τόν κόσμον, ἐφαρμόζοντες τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης, τῆς εἰρήνης καί τῆς ἀγάπης.

Συνεπεία τοῦ ἐγωῖσμοῦ καί τῆς καταχρήσεως τῆς ἐξουσίας, πολλοὶ ἄνθρωποι ὑποτιμοῦν τήν ἱερότητα τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ἀδιαφοροῦντες νά διακρίνουν τό πρόσωπον τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς ἐλαχίστους τῶν ἀδελφῶν μας (πρβλ. Ματθ. κε´, 40, 45), πολλοὶ δέ παραμένουν ἀδιάφοροι ἔναντι τῆς πτωχείας, τῆς ὀδύνης καί τῆς βίας, αἱ ὁποῖαι μαστίζουσι τήν ἀνθρωπότητα.

5. Ἡ Ἐκκλησία καλεῖται νά ἀρθρώσῃ τόν προφητικόν της λόγον. Ἐκφράζομεν τήν εἰλικρινῆ ἡμῶν ἀνησυχίαν διά τās τοπικάς καί παγκοσμίους τάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπαξιῶνουν καί διαβιβρώσκουν τās ἀρχάς τῆς πίστεως, τήν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, τόν θεσμόν τοῦ γάμου καί τό δῶρον τῆς δημιουργίας.

Ἐπογραμμίζομεν τήν ἀναμφισβήτητον ἱερότητα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἀπό τῆς συλλήψεως μέχρι τοῦ φυσικοῦ θανάτου. Ἀναγνωρίζομεν τόν γάμον ὡς ἔνωσιν ἀνδρός καί γυναικός, ἡ ὁποία εἰκονίζει τήν ἔνωσιν τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας Του. Ἀποστολή ἡμῶν εἶναι ἡ διαφύλαξις τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ὡς οἰκονόμων καί οὐχί ὡς κατόχων αὐτοῦ. Κατά τήν περίοδον ταύτην τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς προτρεπόμεθα τόν κλήρον καί τόν λαόν ἡμῶν νά ἐπιδείξουν πνεῦμα μετανοίας, νά βιώσουν τήν καθαρότητα τῆς καρδίας, τήν ταπείνωσιν καί τήν συγχωρητικότητα, καταθέτοντες εἰς τήν κοινωνίαν μαρτυρίαν περὶ τῶν πάντοτε ἐπικαίρων διδαγμάτων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

6. Ἡ Σύναξις αὕτη τῶν Προκαθημένων συνιστᾷ δι' ἡμᾶς μίαν εὐλογημένην εὐκαιρίαν, ἵνα ἐπαναβεβαιώσωμεν τήν ἐνότητα ἡμῶν διά τῆς κοινωνίας καί τῆς συνεργασίας. Ἐπιβεβαιοῦμεν τήν ἀφοσίωσιν ἡμῶν εἰς τήν ἔννοιαν τῆς συνοδικότητος, ἥτις τυγχάνει ὑψίστης σημασίας διά τήν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας. Ἐνωτιζόμεθα τήν ρῆσιν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ὅτι "τό τῆς Ἐκκλησίας ὄνομα, οὐ χωρισμοῦ ἀλλ' ἐνώσεως καί συμφωνίας ὄνομα". Ἡ καρδία ἡμῶν στρέφεται πρὸς τήν ἀπό μακροῦ ἀναμενομένην Ἁγίαν καί Μεγάλην Σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, διά νά μαρτυρήσωμεν τήν ἐνότητα αὐτῆς, ὡς καί τήν εὐθύνην καί τήν στοργήν της πρὸς τόν σύγχρονον κόσμον.

Ἡ Σύναξις συνεφώνησεν ὅτι ἡ προπαρασκευαστική τῆς Συνόδου ἐργασία πρέπει νά ἐντατικοποιηθῇ. Εἰδική Διορθόδοξος Ἐπιτροπή θά ἀρχίσῃ τό ἔργον αὐτῆς ἀπό τοῦ Σεπτεμβρίου 2014 καί θά ὀλοκληρώσῃ αὐτό μέχρι τοῦ Ἁγίου Πάσχα τοῦ ἔτους 2015. Θά ἀκολουθήσῃ Προσυνοδική Πανορθόδοξος Διάσκεψις κατά τό πρῶτον ἡμισυ τοῦ ἔτους 2015. Ἄπασαι αἱ ἀπόφασεις, τόσον κατά τās ἐργασίας τῆς Συνόδου, ὅσον καί κατά τά προπαρασκευαστικά στάδια αὐτῆς, θά λαμβάνωνται καθ' ὁμοφωνίαν. Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας θά συγκληθῇ ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 2016, ἐκτός ἀπροόπτου. Ἡ Σύνοδος θά προεδρεύηται ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Οἱ ἀδελφοί Αὐτοῦ Προκαθημένοι τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν θά κάθηνται ἐκ δεξιῶν καί ἐξ εὐωνύμων Αὐτοῦ.

7. Ἀναποσπάστως συνδεδεμένη πρὸς τήν ἐνότητα εἶναι ἡ ἱεραποστολή. Ἡ Ἐκκλησία δέν ζῆ διά τόν ἑαυτόν της, ἀλλά ὀφείλει νά μαρτυρῇ καί νά μοιράζηται τά δῶρα τοῦ Θεοῦ μετά τῶν ἐγγύς καί τῶν μακρᾶν. Μετέχοντες τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί προσευχόμενοι ὑπέρ τῆς οἰκουμένης, καλοῦμεθα νά συνεχίσωμεν τήν λειτουργίαν μετά τήν Θεῖαν Λειτουργίαν καί νά μοιρασθῶμεν μεθ' ὀλοκλήρου

τῆς ἀνθρωπότητος τὰ δῶρα τῆς ἀληθείας καί τῆς ἀγάπης, συμφώνως πρός τήν τελευταίαν ἐντολήν καί διαβεβαίωσιν τοῦ Κυρίου: "Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη [...] καί ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι [...] ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος" (Ματθ. κη', 19-20).

8. Ζῶμεν ἐντός ἐνός κόσμου, ὅπου ἡ πολυπολιτισμικότης καί ὁ πλουραλισμός συνιστοῦν ἀναπόφευκτον πραγματικότητα καί συνεχῶς μεταβαλλομένην. Ἔχομεν ἐπίγνωσιν τοῦ γεγονότος ὅτι οὐδέν θέμα τῆς ἐποχῆς μας δύναται νά θεωρηθῆ ἢ ἐπιλυθῆ ἄνευ ἀναφορᾶς εἰς τό παγκόσμιον, καθώς καί ὅτι οἰαδήτις πόλωσις μεταξύ τοπικοῦ καί παγκοσμίου καταλήγει εἰς ἀλλοίωσιν τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος.

Ὡς ἐκ τούτου, ἐνώπιον καί αὐτῶν εἰσέτι τῶν διαφωνιῶν, διαχωρισμῶν καί διαιρέσεων, εἴμεθα ἀποφασισμένοι νά διακηρύξωμεν τό μήνυμα τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀναγνωρίζομεν ὅτι ὁ διάλογος τυγχάνει πάντοτε καλλίτερος τῆς συγκρούσεως. Ἡ ἀποχώρησις καί ἡ ἀπομόνωσις οὐδέποτε ἀποτελοῦν ἐπιλογήν. Ἐπαναβεβαιοῦμεν τήν ὑποχρέωσίν μας νά διαλεγώμεθα πρός τόν ἄλλον, μετά τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, μετά τῶν ἄλλων πολιτισμῶν, ὅπως καί μετά τῶν ἄλλων χριστιανῶν καί τῶν ἀνθρώπων ἄλλων θρησκευτικῶν πεποιθήσεων.

9. Παρά τὰς ἀνωτέρω προκλήσεις, διακηρύσσομεν τό Εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ "ὅστις τοσοῦτον ἠγάπησε τόν κόσμον" ὥστε "ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν". Τοιοῦτοτρόπως, οἱ Ὁρθόδοξοι παραμένομεν πλήρεις ἐλπίδος. Παρά τὰς δυσχερείας τολμῶμεν, ἐν τούτοις, νά ἔχωμεν τήν ἐλπίδα ἡμῶν εἰς τόν Θεόν Ὅστις ἐστί "ὁ ὢν καί ὁ ἦν καί ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ" (Ἀποκ. α', 8). Διό καί ἀναμιμνησκόμεθα ὅτι ὁ τελευταῖος λόγος -λόγος ἀγαλλιάσεως, ἀγάπης καί ζωῆς- ἀνήκει εἰς Αὐτόν, Ὡ. πρέπει πᾶσα δόξα, τιμή καί προσκύνησις εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.